

การจัดทำข้อมูลพื้นฐาน
ด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านเกษตรกรรม
(แบบรายงาน OEHP เกษตรกรรม)

และสรุปผลการพัฒนาการบันทึกข้อมูลการเจ็บป่วยหรือ
เสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)
ของหน่วยบริการสุขภาพ

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้จัดทำรายงานข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านเกษตร (OEHP) ปี พ.ศ. 2563 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี 2563 ได้กำหนดเร่งรัดการดูแลสุขภาพเกษตรกรและประชาชน ผ่านประเด็นการจัดการภัยคุกคามความมั่นคงทางสุขภาพ “ยุติการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่มีอันตรายสูง 3 ชนิด ภายในปี พ.ศ. 2563” ซึ่งเป็นสารกำจัดวัชพืช 2 ชนิด ได้แก่ พาราควอต และไกลโฟเฟสเฟต สารกำจัดแมลง 1 ชนิด ได้แก่ คลอร์ไพริฟอส ซึ่งสารทั้ง 3 ชนิด มีชื่อทางการค้า เช่น กรัสม็อกโซน ราวด์อัฟ สปาร์ค คลอร์ไพริฟอส เป็นต้น โดยมีการกำหนดมาตรการเพิ่มเติมการเฝ้าระวัง การได้รับสารพิษทางการเกษตร จากการรายงานการเจ็บป่วย หรือเสียชีวิตด้วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช T60 โดยกำหนดให้หน่วยบริการทุกระดับต้องรายงานการเจ็บป่วย หรือเสียชีวิตด้วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช T60 รายเดือน ตามตัวชี้วัดที่ 16 : ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environment Health Profile : OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (T60)

ในการดำเนินงานของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากสารเคมีทางการเกษตร โดยพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง เช่น การเตรียมข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม : Occupational and Environment Health Profile (OEHP) ด้านการเกษตร กระบวนการรวบรวมข้อมูลที่ต้องดำเนินการโดยขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข) โดยสามารถรวบรวมข้อมูลพื้นฐานได้ ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ จำนวนประชากรเกษตรทั้งหมดที่แยกออกเป็นประเภทการเพาะปลูก พื้นที่การเพาะปลูก ปริมาณสารเคมีที่ใช้ในการเกษตร . ข้อมูลผลการคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร (นบก. 1-56 และ ผลการคัดกรองความเสี่ยงด้วยกระดาษ Reactive paper) และ อัตราป่วยที่มีสาเหตุของการป่วยจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร รหัส T60.0-T60.9 โดยพบว่า ข้อมูลในแต่ละส่วนไม่มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งควรมีการเพิ่มข้อมูลด้านอื่นๆ ที่อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น เช่น ข้อมูลการสำรวจการใช้สารเคมีในครัวเรือน (อสม.ออนไลน์ ครั้งที่ 1 -2) ซึ่งจะทำให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆได้มากขึ้น และนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

สำหรับโอกาสในการพัฒนาในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม : Occupational and Environment Health Profile (OEHP) ด้านการเกษตร ในปีถัดไป ควรพิจารณาประสานข้อมูลในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ เช่น ข้อมูล จำนวนพื้นที่เพาะปลูกพืชกับการเจ็บป่วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช (T60) จำแนกตามอำเภอ และพัฒนาข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูล เช่น ข้อมูลการสำรวจการใช้สารเคมีในครัวเรือน (อสม.ออนไลน์ ครั้งที่ 1 -2) และข้อมูลการเจ็บป่วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช (T60) จำแนกตามอำเภอ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน/ออกมาตรการการยุติสารเคมีทางการเกษตรในระดับพื้นที่ต่อไป

กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สิงหาคม 2563

ตัวชี้วัดที่ 16 “ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)”

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา

ข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม : Occupational and Environment Health Profile (OEHP) ด้านการเกษตร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้จัดทำขึ้นในระหว่างเดือน ตุลาคม 2562 ถึง สิงหาคม 2563 โดยได้รับความร่วมมืออนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยราชการต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัด รวมถึงเครือข่ายสาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัย จากหน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ การสำรวจ รวบรวม วิเคราะห์เชื่อมโยง แผลผล จัดทำข้อมูลสถานการณ์ และสภาพปัญหาด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากสาเหตุสารเคมีทางการเกษตรเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็น แนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาด้านสารเคมีเกษตร และนำไปสู่การใช้ข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการ / ออกมาตรการการยุติสารเคมีในระดับจังหวัด โดยผ่านกลไกมติประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขอขอบคุณเครือข่ายเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และคณะเจ้าหน้าที่ จากหน่วยราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อุตุสภกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด จัดหางานจังหวัด ประกันสังคมจังหวัด ฯลฯ ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการ และให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำ ข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม : Occupational and Environment Health Profile (OEHP) ด้านการเกษตร ฉบับนี้ขึ้น โดยผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการเกษตร อนึ่งหากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คณะผู้จัดทำยินดี น้อมรับ เพื่อนำสู่การปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัย เข้ากับสถานการณ์ และเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ต่อไป

กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สิงหาคม 2563

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อนำข้อมูลทางด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลการใช้สารเคมีทางการเกษตรและข้อมูลการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ให้นำมาวิเคราะห์และจัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐานหรือข้อมูลสถานการณ์ สำหรับใช้ในการวางแผนและเฝ้าระวังสุขภาพประชาชน
- 2) เพื่อใช้ข้อมูลด้านเกษตรกรรม เป็นข้อมูลนำเข้าในการออกมาตรการยุติสารเคมีทางการเกษตร ผ่านกลไกคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ใช้การรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสถิติจังหวัด รายงานจาก สำนักงานจังหวัด ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ สำนักงานเกษตรอำเภอ หน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับ ข้อมูลจากระบบ HDC กระทรวงสาธารณสุข

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. สามารถนำข้อมูลทางด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม ใช้ในการวางแผนและเฝ้าระวังสุขภาพประชาชน ประเด็นการยุติสารเคมีทางการเกษตร
2. สามารถใช้ฐานข้อมูลอาชีวอนามัยด้านเกษตรกรรม เป็นข้อมูลนำเข้าในการออกมาตรการยุติสารเคมีทางการเกษตรผ่านกลไกคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัดได้ในปี พ.ศ.25

บทที่ 2 สรุปผลการดำเนินงาน และข้อมูลการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านเกษตรกรรม (Occupational and Environmental Health Profile : OEHP เกษตรกรรม) และสรุปภาพรวมข้อมูลรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60) ในระดับพื้นที่

หมายเหตุ : โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก “ไฟล์ชุดข้อมูลสถิติพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม” ที่พื้นที่ของท่านได้จัดทำขึ้น ร่วมกับข้อมูลรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60) ในระดับพื้นที่

1.ข้อมูลทั่วไปของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อำเภอ (ระบุ)	จำนวนประชากรทั้งหมด (คน)	ประชากร (กลุ่มเกษตรกร) คน									
		ข้าวโพด	อ้อย	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ทำนา	สับประรด	มะพร้าว(คน)	ปาล์มน้ำมัน (คน)	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(คน)	มะม่วง (คน)
หัวหิน	121573	560	645	280	442	322	2,785	1,130	250	89	1,130
ปราณบุรี	79347	0	430	0	0	126	1,583	984	133	-	1,699
สามร้อยยอด	49032	0	115	0	0	982	1,740	1,579	188	-	1,716
กุยบุรี	45190	0	122	470	154	850	1,791	2,047	195	-	453
เมืองประจวบฯ	91780	0	37	31	92	86	2,162	3,236	339	-	462
ทับสะแก	49903	18	0	0	84	324	641	5,745	434	2	-
บางสะพาน	77123	0	0	0	810	315	1,600	6,273	1,013	-	-
บางสะพานน้อย	40165	360	0	0	1255	221	228	2,155	972	56	-
รวม	554113	938	1349	781	2837	3226	12530	23149	3524	147	5460

2. ข้อมูลเกษตรกรรมและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	อำเภอ	ข้อมูลการปลูกพืชสำคัญ (ไร่)									
		ข้าวโพด	อ้อย	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	สับปะรด	มะพร้าว	ปาล์ม น้ำมัน	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	มะม่วง (ไร่)	พื้นที่การทํานา (ไร่)
1	อำเภอหัวหิน	2072	28465	986	19829	94,235	4,357.00	5,923	2,072	7,587	710
2	อำเภอปราณบุรี	0	3245	0	13002	80,940	5,676.00	3,755	-	12,229	1869
3	อำเภอสามร้อย ยอด	0	925	0	6843	93,807	15,591.00	10,595	-	25,817	8078
4	อำเภอกุยบุรี	0	4920	1531	8672	54,584	22,651.00	5,846	1	2,907	9577
5	อำเภอเมือง ประจวบคีรีขันธ์	0	190	500	20848	75,685	48,029.00	8,248	-	4,744	308
6	อำเภอทับสะแก	700	0	0	13586	9,166	138,214.00	6,749	7.00	-	2308
7	อำเภอบาง สะพาน	0	0	0	66803	23,219	190,544.38	27,654	-	-	1364
8	อำเภอบาง สะพานน้อย	164	0	0	77704	22,243	25,899.00	51,114	164	-	360
	รวม	2,936	37,745	3,017	227,287	453,879	450,961	119,884	2,244	53,284	24,574

ตัวชี้วัดที่ 16 “ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

(Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)”

3. ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ (ข้อมูลสารเคมี) ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลำดับ	อำเภอ (ระบุ)	รายชื่อสารเคมี (ชื่อการค้า หรือชื่อสามัญ)	ปริมาณการใช้ (กิโลกรัม หรือลิตร/ปี)
1	อำเภอหัวหิน	ซันฮีโร่	1035 ลิตร/ปี
		ยาฆ่าหญ้าไปโอโซน	N/V
		ยากำจัดแมลงฟรอสริน	965 ลิตร / ปี
		โปรมาซิล	N/V
2	อำเภอปราณบุรี	ไดยูรอน	N/V
		ยาฆ่าหญ้าไปโอโซน	N/V
		ยากำจัดแมลงฟรอสริน	N/V
		ซันฮีโร่	1165 ลิตร / ปี
		โปรมาซิล	N/V
3	อำเภอสามร้อยยอด	ไกลโฟเซต	1305 ลิตร / ปี
		ยาฆ่าหญ้าไปโอโซน	N/V
		ยากำจัดแมลงฟรอสริน	1074 ลิตร / ปี
		ซันฮีโร่	N/V
		ไดยูรอน	N/V
		โปรมาซิล	N/V
4	อำเภอกุยบุรี	ไกลโฟเซต	N/V
		ยาฆ่าหญ้าไปโอโซน	N/V
		ยากำจัดแมลงฟรอสริน	N/V
		ซันฮีโร่	850 ลิตร /ปี
		ไดยูรอน	N/V
		โปรมาซิล	N/V
5	อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์	ไกลโฟเซต	1621 ลิตร / ปี
		พาราควอต (กรัมมีอคโซน)	2162 ลิตร / ปี
		คลอไรด์ 40	1081 ลิตร / ปี
		คอนยูรอน (ยาคุมหญ้า)	540 ลิตร / ปี
		โปรมาซิล	N/V
6	อำเภอทับสะแก	ไกลโฟเซต	N/V
		พาราควอตไดคลอไรด์	1120 ลิตร / ปี

ตัวชี้วัดที่ 16 “ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

(Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)”

ลำดับ	อำเภอ (ระบุ)	รายชื่อสารเคมี (ชื่อการค้า หรือชื่อสามัญ)	ปริมาณการใช้ (กิโลกรัม หรือลิตร/ปี)
		ยาฆ่าหญ้าไปโอโซน	N/V
		ยากำจัดแมลงพอสริน	N/V
		พอสท์ คาร์โบซัลแฟน	N/V
		ซันฮีโร่	N/V
		ไดยูรอน	N/V
		โปรมาซิล	1034 ลิตร / ปี
		อะพิทริน	N/V
		Bromacil 80%WP(ไฮวาร์เอกซ์)	452 ลิตร / ปี
7	อำเภอบางสะพาน	โปรมาซิล	N/V
		พาราควอตไดคลอไรด์	N/V
		ยาฆ่าหญ้าไปโอโซน	N/V
		ยากำจัดแมลงพอสริน	N/V
		พอสท์ คาร์โบซัลแฟน	567 ลิตร / ปี
		ซันฮีโร่	N/V
		ไดยูรอน	1136 ลิตร / ปี
8	อำเภอบางสะพานน้อย	ยาฆ่าหญ้าไปโอโซน	N/V
		ยากำจัดแมลงพอสริน	N/V
		พอสท์ คาร์โบซัลแฟน	N/V
		ซันฮีโร่	761 ลิตร / ปี
		ไดยูรอน	N/V

ตัวชี้วัดที่ 16 “ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)”

4. ข้อมูลผลการคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำอธิบาย : กรอกข้อมูลผลการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพตามแบบ นบก 1-56 และผลการคัดกรองความเสี่ยงด้วยกระดาษ Reactive paper จำแนกแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. 2563

อำเภอ	ผู้ได้รับการคัดกรองฯ (คน)	ผลการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพตามแบบ นบก 1-56 (ราย)					ผู้ได้รับการคัดกรองฯ	ผลการคัดกรองความเสี่ยงด้วยกระดาษ Reactive paper			
		เสี่ยงต่ำ	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงค่อนข้างสูง	เสี่ยงสูง	เสี่ยงสูงมาก		ผลปกติ (ราย)	ผลปลอดภัย(ราย)	ผลมีความเสี่ยง (ราย)	ผลไม่ปลอดภัย (ราย)
เมืองประจวบคีรีขันธ์	2,045	399	710	526	260	150	2,244	305	680	942	317
กุยบุรี	638	21	49	173	148	247	484	61	97	296	30
ทับสะแก	263	242	19	2	-	-	272	191	64	15	2
บางสะพาน	1,010	332	170	273	159	76	411	280	124	4	3
บางสะพานน้อย	513	349	134	6	14	10	569	157	87	261	64
ปราณบุรี	491	288	62	83	37	21	220	41	49	99	31
หัวหิน	801	375	137	182	77	30	163	57	106	0	0
สามร้อยยอด	1,211	492	239	242	192	46	424	173	154	86	11
รวม	6,972	2,498	1,520	1,487	887	580	4,787	1265	1361	1703	458

ตัวชี้วัดที่ 16 “ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

(Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)”

5. ข้อมูลการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และอัตราป่วยที่มีสาเหตุของการป่วยจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร รหัส T60.0-T60.9

ลำดับ	อำเภอ	การเจ็บป่วยด้วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช (T60)								ข้อมูลการสอบสวนโรค
		Total (ราย)	T60.0 (ราย)	T60.1 (ราย)	T60.2 (ราย)	T60.3 (ราย)	T60.4 (ราย)	T60.8 (ราย)	T60.9 (ราย)	จำนวน (เหตุการณ์)
1	หัวหิน	3	1	-	2	-	-	-	-	
2	ปราณบุรี	0	-	-	-	-	-	-	-	
3	สามร้อยยอด	2	1	-	-	1	-	-	-	
4	กุยบุรี	0	-	-	-	-	-	-	-	
5	เมืองประจวบฯ	3	1	-	-	-	-	-	2	
6	ทับสะแก	0	-	-	-	-	-	-	-	
7	บางสะพาน	4	1	-	2	1	-	-	-	
8	บางสะพานน้อย	1	-	-	-	-	-	1	-	
	รวม	13	4	-	4	2	-	1	2	

ตัวชี้วัดที่ 16 “ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

(Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)”

บทที่ 3 วิเคราะห์ความเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านเกษตรกรรม (Occupational and Environmental Health Profile : OEHP เกษตรกรรม) กับข้อมูลรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60) ในระดับพื้นที่

ตารางที่ 1 แสดงความเชื่อมโยงจำนวนพื้นที่เพาะปลูกพืช ปริมาณการใช้สารเคมี ผลการคัดกรอง reactive paper ที่มีผล เสี่ยงและไม่ปลอดภัย กับการเจ็บป่วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช (T60.0-60.9) จำแนกตามอำเภอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 (เดือนตุลาคม 2562 – สิงหาคม 2563)

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (คน)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ปริมาณการใช้สารเคมี (ลิตร)	ผลการคัดกรอง reactive paper ที่มีผลเสี่ยงและไม่ปลอดภัย	การเจ็บป่วยด้วยรหัส T60.0-60.9
หัวหิน	121573	166,236	2,000	1259	3
ปราณบุรี	79347	120,716	1,165	326	0
สามร้อยยอด	49032	161,656	2,379	17	2
กุยบุรี	45190	110,689	850	7	0
เมืองประจวบฯ	91780	158,552	5,404	325	3
ทับสะแก	49903	170,730	2,154	130	0
บางสะพาน	77123	309,584	1,703	0	4
บางสะพานน้อย	40165	177,648	761	97	1
รวม	554113	1,375,811	16,416	2,161	13

ตัวชี้วัดที่ 16 “ร้อยละของจังหวัดมีการจัดทำฐานข้อมูลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Occupational and Environmental Health Profile: OEHP) ด้านเกษตรกรรม และมีการรายงานการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตจากสารเคมีทางการเกษตร (รหัสโรค T60)”

จากผลการวิเคราะห์ตารางที่ 1 พบว่า พื้นที่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวนเกษตรกร จำนวนทั้งสิ้น 554,113 คน พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอหัวหิน จำนวน 121,573 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 รองลงมาคือพื้นที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ 16.56 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากจำนวนพื้นที่การเกษตรและปริมาณการใช้สารเคมี พบว่า พื้นที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์มีจำนวน พื้นที่การเกษตร ลำดับสุดท้าย รองจากพื้นที่ อำเภอปราณบุรี และอำเภอกุยบุรี แต่พื้นที่อำเภอเมืองประจวบ มีปริมาณการใช้สารเคมีสูงสุดในจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 32.91 และอัตราการเจ็บป่วยด้วยสารเคมีทางการเกษตร (รหัส T60) คิดเป็นร้อยละ 23.07 ส่วนพื้นที่อำเภอบางสะพาน มีอัตราการเจ็บป่วยด้วยสารเคมีทางการเกษตร (รหัส T60) คิดเป็นร้อยละ 30.76

บทที่ 4 อภิปรายผลการดำเนินงาน และเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและมาตรการที่สำคัญของจังหวัด

อภิปรายผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากสารเคมีทางการเกษตร โดยพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง เช่น การเตรียมข้อมูลพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม : Occupational and Environment Health Profile (OEHP) ด้านการเกษตร กระบวนการรวบรวมข้อมูลที่ต้องดำเนินการโดยขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข) โดยสามารถรวบรวมข้อมูลพื้นฐานได้ ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ จำนวนประชากรเกษตรทั้งหมด ที่แยกออกเป็นประเภทการเพาะปลูก พื้นที่การเพาะปลูก ปริมาณสารเคมีที่ใช้ในการเกษตร . ข้อมูลผลการคัดกรองความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร (นบก. 1-56 และ ผลการคัดกรองความเสี่ยงด้วยกระดาษ Reactive paper) และ อัตราป่วยที่มีสาเหตุของการป่วยจากการสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร รหัส T60.0-T60.9 โดยพบว่า ข้อมูลในแต่ละส่วนไม่มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งควรมีการเพิ่มข้อมูลด้านอื่นๆ ที่อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น เช่น ข้อมูลการสำรวจการใช้สารเคมีในครัวเรือน (อสม.ออนไลน์ ครั้งที่ 1 -2) ซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆได้มากขึ้น และนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. พิจารณาประสานข้อมูลในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ เช่น ข้อมูล จำนวนพื้นที่เพาะปลูกพืชกับการเจ็บป่วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช (T60) จำแนกตามอำเภอ
2. พัฒนาข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูล เช่น ข้อมูลการสำรวจการใช้สารเคมีในครัวเรือน (อสม.ออนไลน์ ครั้งที่ 1 -2) และข้อมูลการเจ็บป่วยโรคพิษสารกำจัดศัตรูพืช (T60) จำแนกตามอำเภอ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน/ออกมาตรการการยุติสารเคมีทางการเกษตรในระดับพื้นที่ต่อไป